

Apríl
2021
ročník XXXV
číslo 2

BEĽENSKÉ NOVINKY

NEZÁVISLÝ DVOJMESAČNÍK OBCE BEĽÁ NAD CIROCHOU

PRIPRAVUJE KOMISIA PRE KULTÚRU PRI OBECNOM ZASTUPITEĽSTVE BEĽÁ NAD CIROCHOU
www.belanadcirochou.sk, mail: dominoplus66@gmail.com, kontakt: 0905 407 944

V TOMTO ČÍSLE NOVÍN NÁJDETE:

9. máj – Deň matiek	1	Separovať nestačí	6
Stavanie májov	2	Zber objemného odpadu	7
Čo nového v obecnom zastupiteľstve	3	Dosčítavanie obyvateľov	7
Protipovodňové opatrenia	3	Zvozový kalendár	7
Deň Zeme	4	Obecná matrika informuje	7
Okienko záhradkára	6	Z kroniky futbalu na pokračovanie...	8
		Neuveriteľné sa stalo skutočnosťou	8

9. MÁJ – DEŇ MATIEK

Deň matiek je deň, kedy sa vzdáva úcta matkám a materstvu. Je oslavovaný v rôznych dňoch, na mnohých miestach po celom svete a vychádza z rôznych tradícií. Napríklad vo Veľkej Británii je to na štvrtú pôstnu nedeľu, inak v arabských krajinách (21. marec) a inak v mnohých iných krajinách sveta. Na Slovensku sa deň matiek oslavuje druhú májovú nedeľu. V tento deň obdarúvajú deti svoje mamy, často vlastnoručne vyrobenými darčekom. Myšlienka medzinárodných a pravidelných osláv tohto sviatku vznikla v roku 1907 na počesť Anny Reeves Jarvisovej, ktorá bojovala za práva matiek. Prvýkrát bol verejne slávený o rok neskôr. V roku 1914 vyhlásil vtedajší americký prezident Woodrow Wilson prvú oficiálnu oslavu Dňa matiek ako celonárodného sviatku, s pevným určením - na druhú májovú nedeľu. V rámci oslavy tradičnej rodiny, dopĺňa tento sviatok Deň otcov, ktorý vyzdvihuje neodmysliteľnú úlohu otca v rodine. Slávime ho vždy v tretiu júnovú nedeľu.

PhDr. Peter Karľa

Mamička – Nella Tomková

Mamička – Mirka Celuchová

Báseň ku Dňu matiek

Vie o nás všetko. Viac než mnohí iní.
A napriek tomu nikdy nesklame.
A nespomína dlho na prečiny.
Pravdivé slová hľadám o mame...

Mama. Ten človek, čo najdlhšie mlčí,
keď ublížia mu jeho najbližší.
Po každom páde znovu chodíť učiť.
Po každom plači znova utíši.

A dá aj to, čo sama postráda.
Srdcom je pri nás, kam oči nevidia.
Nechce nás stratiť. Veľmi nerada.
Preto sa bojí snáď viac, než by chcela.
Hádam viac, než my sami o seba.

Snáď myslíme si, že by nemusela
a že nám toľkej lásky netreba...
...Nech neradí a nech sa nevyzvedá...
A vtedy mnohý z nás sa poraní,
keď rady matky za lesk sveta predá.

Mama vždy chcela iba ochrániť.
Pozná a tuší utajenú bolesť,
ukrytú hlúpo, za drzosť a chlad.
Pridobre pozná naše srdce holé.
Mama. Ten človek, čo vie mať rád.

Milan Rúfus

STAVANIE MÁJOV

História stavania májov siaha až do roku 1255 - do nemeckého mesta Aachen, kde sa máje stavali pred príbytkami bohatých mešťanov, na znak vážneho záujmu o švárne dievča. Máj (iné názvy: mája, háj, hájik) bol pôvodne mladý stromček, najčastejšie smrekový, jedľový alebo brezový, ktorý mal tiež symbolický význam a bol výrazom prírodného mýtu o boji zimy s jarou, smrti so životom, symbolom na jar sa obnovujúcej prírody. Takmer u všetkých národov bolo zvykom nosiť máje na začiatku jari alebo leta, v slávnostnom sprievode po dedine, za spevu starodávnych obradných piesní, ospevujúcich tvorivú silu prírody a pri tanci, prejavujúcom radosť z víťazstva jari nad zimou. Často sa máje rozlične ozdobovali, najmä pestrými stužkami, farebnými papiermi a podobne. Miestami sa tiež obliekali do ženských šiat alebo sa na ne vešali malé bábky.

Neskôr pôvodný význam májov upadol do zabudnutia, ale zvyk stavať máje existuje v mnohých krajinách dodnes. Na Slovensku sa mesiac máj vo všeobecnosti považuje za obdobie lásky a zrodu nového života. Májová zeleň bola symbolom sily a dobrého rastu. Najvýznamnejšie postavenie medzi rastlinami mal vo zvykoch tohto obdobia strom, ktorý sa v tejto súvislosti označoval ako máj. Máj staval obyčajne mládenec dievčaťu, o ktoré sa uchádzal. Ich stavenie bolo rozšírené na celom území Slovenska. Ako máje slúžili najmä vysoké rovné stromy (najčastejšie jedle alebo smrek), zbavené kôry. Ich vrcholce sa zdobili pestrofarebnými stuhami. Máje sa stavali v noci a nasledujúcu nedeľu mládenec obchádzal domy, pri ktorých stáli máje a vyberali „poplatky“ na nadchádzajúcu zábavu - majáles.

Zvyk stavania májov sa v zmenenej podobe udržal dodnes. Stavajú sa však zväčša jeden ovenčený strom, uprostred dediny alebo hlavného námestia. Vztýčený ostáva spravidla počas celého mája, aby sa potom následne slávnostne odstránil, pri oslavách válania mája.

Aj v našej obci tento pekný zvyk pretrváva dodnes. A ani tohto roku - začiatkom mája, tomu nebolo inak. Len na krátkej ulici Švermovej som ich napočítal päť.

PhDr. P. Karľa

BEĽANSKÁ ŠEKERA 2002-2003

rok 2002 – VIII. ročník, 1. miesto - Anton Sakalik, Brestov
 „Sluchaj, to skadzi maš totu modrinu pod okom...?“
 „Áááale, včera večar me še spolu - cala rodzina modľili pri stole a pri ...zbav nás od všetkého zlého... som še omylom kuknul na švekru...“

rok 2003 - IX. ročník, 1. miesto - Anton Sakalik, Brestov
 „Sluchaj, stracila še mi žena.“
 „I mne. A jak vižira tota tvoja?“
 „Ta..., štíhla blondinka, ...180cm vysoka a miery 90-60-90..., ...a tota tvoja?“
 „Kašli na ňu..., ...idzeme hľedac totu tvoju!“

SLOVENSKÉ PRANOSTIKY O MESIACI MÁJ

- Májová voda, víno vypije.
- Ak v máji neprší, jún to dovŕší.
- Studený máj, v stodole raj.
- Ak sú v máji červivé hriby, bude suché leto.
 - Chladno a večerné hmly v máji, ovocia a sena dajú.
- Suchý marec, chladný máj - bude humno ako raj.

ČO NOVÉHO V OBECNOM ZASTUPITEĽSTVE

V marci 9.3. 2021 OZ schválilo:

- nový rokovací poriadok OZ,
- pridelenie jednoizbového obecného bytu C12 pre Miroslavu Mackalovú a C23 pre Zuzanu Hišemovú,
- vykonanie prieskumu trhu na výber firmy k zhotoveniu projektu na obnovu obecnej kuchyne,
- zámenu obecných pozemkov pri dolnom mlyne s pozemkami Ing. Ondreja Kovaľa,
- navrhlo osloviť statika a vykonať obhliadku mosta poniže kostola s vypracovaním posudku,

V apríli 13.4. 2021 OZ schválilo:

- prenos nevykázaného rozdielu zo zúčtovania (5984,46€) Súkromnej umeleckej školy z roku 2020 do roku 2021,
- začatie procesu schvaľovania a vypracovanie Zmien a doplnkov územného plánu obce č.7 firmou URBA s.r.o. Košice za 9900€,

-vypracovanie projektovej dokumentácie pre územné konanie a stavebné povolenie na rozšírenie STL plynovodu na konci ulice Staničnej za 990€,

V máji 11.5. 2021 OZ schválilo:

- odkúpenie pozemku od C538/1 o výmere 356m2 od Jána Škutku za 13€/m2 za účelom výstavby novej trafostanice a VN prípojky pre novovznikajúcu ulicu Andreja Burika,
- rekonštrukciu striech na zvyšných dvoch budovách CZŠ a zateplenie steny na budove materskej školy,
- objednávku pre firmu GASTROREX na vyhotovenie projektu zariadenia obecnej kuchyne za 700€,
- vypratanie priestorov tzv. FIT štúdia, zriadenie obecnej knižnice a objednanie projektanta na jej zariadenie,
- neschválilo odkúpenie 3 domov (súp.č.:488,486,484) a príľahlých pozemkov powyše kostola.

PROTIPOVODŇOVÉ OPATRENIA

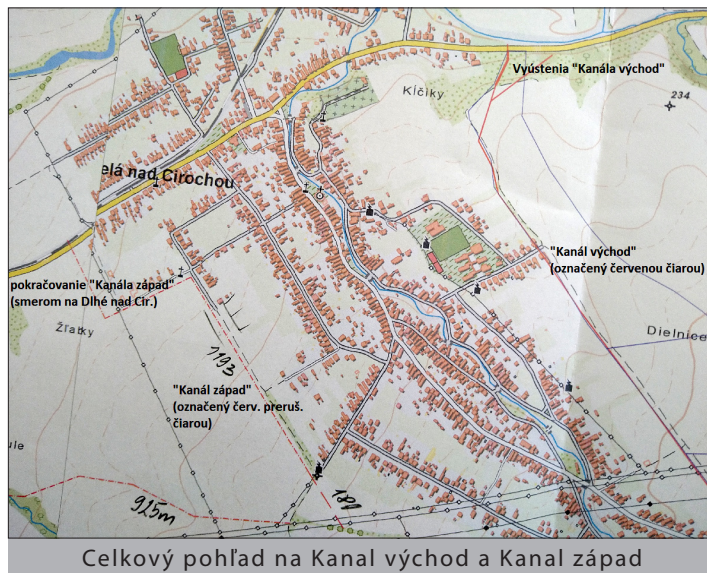

Dňa 22. Marca 2021 sa v kancelárii starostu obce Jána Vajdu uskutočnilo stretnutie s projektantom protipovodňových opatrení pre našu obec - Ing. Mariánom Pekarovičom, konateľom projekčnej spoločnosti Vodokap – SK, s.r.o. Prešov. Stretnutia sa zúčastnili aj dvaja poslanci nášho OZ – PaedDr. Marek Štutika a PhDr. Peter Karľa a tiež Ing. Jaroslav Vasilečko z firmy Geodet Slovakia s.r.o. Snina.

Protipovodňové opatrenia sa budú realizovať dvoma vetvami a ich cieľom bude odklon dažďovej a prebytočnej vody od zastavaného

územia a jej následné odvedenie spádom do rieky Cirochy (viď obrázky). V návrhu rozpočtu obce je pre tento účel vyčlenených pre roky 2021 až 2023 celkovo 274 638,32 Eur. V pláne je samozrejme využitie možnosti čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ. Momentálne sme vo fáze vypracovávania a prípravy projektovej dokumentácie pre prípravné územné konanie.

Radakcia BN

Celkový pohľad na Kanal východ a Kanal západ

TESTOVANIE COVID – 19

UVEREJŇUJEME ĎALŠIE VÝSLEDKY TESTOVANIA NA COVID – 19 V NAŠEJ OBCI:

- víkend 13-14. marca 2021	zúčastnených 1 038 ľudí, z toho 0 pozitívnych,
- víkend 20-21. marca 2021	zúčastnených 990 ľudí, z toho 1 pozitívny,
- víkend 27-28. marca 2021	zúčastnených 950 ľudí, z toho 3 pozitívny,
- sobota 3. apríla 2021	zúčastnených 863 ľudí, z toho 1 pozitívny,
- víkend 10-11. apríla 2021	zúčastnených 897 ľudí, z toho 3 pozitívny,
- víkend 17-18. apríla 2021	zúčastnených 956 ľudí, z toho 0 pozitívnych,
- víkend 24-25. apríla 2021	zúčastnených 861 ľudí, z toho 2 pozitívny,
- víkend 1-2. mája 2021	zúčastnených 641 ľudí, z toho 0 pozitívnych.

Prešovský	Snina	Snina	AdNa, s.r.o.	SNP 92, Snina	08:00 - 12:00 a 12:30 - 16:30	Prevádzka Pon - Ned; objednávkový systém
Prešovský	Snina	Snina	ADOS MAJA s.r.o.	Vihorlatská 1426, Snina	08:00 - 12:00 a 13:00 - 17:00	Prevádzka Pon - Sob; objednávkový systém
Prešovský	Snina	Snina	Slovenský Červený kríž, územný spolok Snina	budova SČK, Ulica 1. mája 882/17, Snina	08:00 - 12:00 a 12:30 - 17:00	Prevádzka Pon - Sob; objednávkový systém
Prešovský	Snina	Snina	EURO-K s.r.o.	SNP 2370, Snina	10:00 - 18:30	Prevádzka Pon - Ned; objednávkový systém
Prešovský	Snina	Snina	Jankaj Dušan	Hviezdoslavova 2999, Snina	08:00 - 12:00 a 12:30 - 16:30	Prevádzka Pon - Ned; objednávkový systém
Prešovský	Snina	Snina	Memoria, n.o.	Staničná 1030/13, Snina	08:15 - 12:15 a 12:45 - 16:45	Prevádzka Pon - Ned; objednávkový systém
Prešovský	Snina	Snina	Nemocnica Snina s.r.o.	Sládkovičova 300/3, Snina	08:00 - 12:00 a 13:00 - 17:00	Prevádzka Pon - Sob; objednávkový systém
Prešovský	Snina	Snina	Via Corporation s.r.o.	Strojárska 3097/115, Snina	10:00 - 18:00	Prevádzka Pon - Ned; objednávkový systém

Zriadené MOM vnašej dedine, dňa 2. mája 2021 prerušilo svoju činnosť. Pre záujemcov o testovanie, sú otvorené odberové testovacie miesta v Snine, v doleuvedených časoch a dňoch.

Zájemcovia o očkovanie sa môžu registrovať na:
<https://vakcinacia.nczisk.sk/registracia>

Termíny budú prideľované podľa veku. Požiadať o očkovanie môžu všetci s vekom nad 16 rokov (vrátane).

Osobám vo veku 45 rokov (vrátane) a starším sú priradované vakcíny - Pfizer/BioNTech, Moderna.

Osobám vo veku 16 a viac rokov sú priradované momentálne vakcíny - Pfizer/BioNTech.

DEŇ ZEME – ZBER ODPADU

Z iniciatívy komisie pre ŽP a komisie pre kultúru bol už trikrát stanovený termín na akciu, v rámci ktorej sa plánovali vyzbierať odpady popri miestnych komunikáciách, v rámci obce i mimo nej. Zakaždým bol plán znemožnený nevyspytateľným počasím. Nakoniec sa to podarilo po vzájomnej spolupráci školy, obecného úradu a poslancov OZ. Žiaci 5.-9. ročníka si rozdelili územie obce do 6 rajónov. Každý triede pripadol jeden. Malé občerstvenie a ochranné rukavice zabezpečila predsedníčka komisie pre ŽP Ing. Jana Špuntová. Plastové vrecia poskytol obecný úrad a starosta Ján Vajda zároveň vyčlenil dvoch zamestnancov s nákladným autom na zvoz. Žiaci sa tak v utorok 11. mája vybrali „loviť“ odpady do našich ulíc. Dalo im to fyzicky zabráť, keďže bol zatiaľ najteplejší deň v tomto roku a teplota sa vyšplhala až na 28°C. Prácu im sťažoval aj fakt, že po aprílových a májových dažďoch

veľkú časť odpadkov skryla rýchlo rozvinutá vegetácia. Po akcii bola obec o vyše 25 veľkých vriec odpadu čistejšia. Odpadky vo vreciach pracovníci OÚ odviezli a vysypali do veľkokapacitného kontajnera. Komisia pre ŽP plánuje zorganizovať vyzbieranie odpadkov ešte z okolitých lesných ciest, či vyčistiť Barnov potok počas niektorého teplého letného dňa. Škoda, že sa ešte stále nájdu ľudia, ktorí svoj odpad bez výčitiek svedomia vyvezú do prírody, alebo ho vysypú do potoka, či Cirochy, ako to bolo aj koncom apríla pri kynologickom areáli, kde skončilo v Ciroche niekoľko fúrikov skla, plastov a iných odpadkov, a to i napriek tomu, že v obci existuje miesto, kde sa takýto odpad uložiť dá. Ťažko je potom vysvetľovať žiakom potrebu zodpovedného správania sa ku svojmu okoliu a ešte ťažšie je ich motivovať k takýmto ekologickým aktivitám, keď my, dospelí robíme opak.

Čerstvo vysýpaný odpad na brehu rieky Cirochy

Foto: Hirjaková Text: PaedDr. Marek Štutika

NOVÉ IHRISKO V NAŠEJ ZÁKLADNEJ ŠKOLE

Nové ihrisko, ktoré v apríli pribudlo medzi budovami školy, si deti hneď obľúbili. Ostáva ešte dokončiť pokládku bezpečnostných gumových rohoží, ktoré škola realizuje svojpomocne.

DEŇ MATIEK

Toho roku sme museli oželiť tradičné predstavenie ku Dňu matiek, ktoré učitelia každoročne pripravujú so svojimi žiakmi pre mamičky. Tohoročná oslava by tak ostala len pri výrobe srdiečok, kvetiniek a iných drobných darčiekov, ktoré žiaci s učiteľmi pre mamičky vyrábali na hodinách výtvarnej výchovy, či

v družine. Nebyť učiteľov Pomykalovcov... Tí natočili asi 14 minútový dojímavý video-pozdrav, kde žiaci mamičkám zaspievali, zarecitovali, či vyslovili dojímavé i humorné vyznania. Video si môžete pozrieť na:

<https://www.youtube.com/watch?v=L8VCHj0s080>

Pre naše mamičky...

ZÁUJEM O ZDRAVOTNÚ ŠKOLU

Školáci už majú za sebou takmer celý školský rok. Nezodrali veľmi nohavice v školských laviciach, no napriek jeho netradičnému priebehu, výnimočnému stavu a trampotám s dištančným štúdiom, proces vzdelávania pokračuje ďalej. Zvlášť pre deviatakov, ktorí si určite nepredstavovali, že takto ukončia svoje 9-ročné pôsobenie na základnej škole. A možno sú aj radi, keďže ich obišla tradičná previerka vedomostí na konci štúdia – Testovanie 9. Čaká ich nástup na stredné školy a momentálne už majú po prijímacích pohovoroch. Tie ich neobišli. Pozoruhodný je enormný záujem o odborné školy, najviac o zdravotnú. Spolu až 17 prihlášok na 1. či 2. termín prijímačiek bolo poslaných práve tam. Predbežne je prijatých a zdravotníctvo bude študovať až 7 našich

deviatačiek. U chlapcov prevládali technické smery, hlavne na SOŠ v Humennom, menej na SPŠ v Snine. Len 6 prihlášok na jeden z dvoch termínov si podali naši žiaci na niektoré z gymnázií. A hoci boli niektorí úspešní, nakoniec sa rozhodli pre inú školu (Obchodnú Akadémiu v Humennom, či SOŠ lesnícku v Prešove). Ekonomický smer si tak vybrali traja deviataci, „hotelovku“ dvaja a umelecký smer (konzervatórium) jedna žiačka. Jedna z nich dokonca odchádza na stredoškolské štúdiá až do Bratislavy. Ostáva nám už len zaželať im, nech naplno využijú nastávajúce 3, 4 či 5 rokov stredoškolského štúdia na to, aby si vedeli nájsť svoje uplatnenie, či už vo svojom zamestnaní alebo pokračovaní v štúdiu na vysokej škole. Deviataci, držte sa! PaedDr. Marek Štutika

OKIENKO ZÁHRADKÁRA

AKTUÁLNE PRÁCE V ZÁHRADKE

V máji začína záhradkárom tá pravá sezóna vonkajšej výsadby zeleniny. Po polovici mája pominie riziko neskorých jarných mrazov. Je to teda veľmi vhodný čas na výsadbu predpestovaných priesad teplomilnej zeleniny, ako sú papriky, paradajky, baklažány, zeler alebo aj machovky. Vysádzame ich na pripravenú a dobre vyhnojenú hriadku do jamiek. Spon volíme u papriky v riadku aspoň 40-50 cm a riadky aspoň 60-70cm od seba, aby paprika mala dostatok svetla a mali sme k nej prístup v čase zberu a pri polievaní. Do jednej jamky vysádzame po dve rastlinky. Kričkové paradajky vysádzame po jednej rastline do jamky, v spone aspoň 50cm a medzi riadkami necháme priestor minimálne 70cm, kvôli lepšiemu prúdeniu vzduchu, čo je aj dobrá prevencia voči plesni. U kolíkových paradajok spon zväčšujeme podľa odrodového vzrastu. Vysádzame ale už po dve rastliny do jednej výsadbovej jamky. Paradajky vysádzame tak, že koreňový bal dáme na ležato do jamky a prihrnieme pôdou, potom paradajku opatrne narovnáme a dohrnieme zvyšok zeminy. To zlepši ich zakorenenie a odolnosť voči suchu. Nezabudneme o oporu v podobe kolíka. U kolíkových paradajok volíme vyššie a pevnejšie kolíky.

Papriky, paradajky, baklažány a machovky veľmi ocenia zamulčovanie povrchu pôdy slamou, prípadne aj čerstvo pokosenou trávou, alebo aj kartónmi. Dá sa použiť aj čierna mulčovací textil, ale tá sa musí dať na hriadku ešte pred výsadbou, po obvode zatážiť kameňmi alebo hlinou, prerezať do pred otvory a až tak vysadiť priesady. Udrží to vlhkosť v pôde, ušetrí nám časté polievanie a bráni rastu burín. Následná starostlivosť u papriky, baklažánov a machovky spočíva v polievaní a občasnom prihnojovaní tekutými hnojivami vo forme zálievky, prípadne počas dní pod mrakom alebo večer v slabšej koncentrácii postrekom na list. U baklažánov treba kontrolovať aj napadnutie pásavkou zemiakovou, u papriky to zase býva často voška alebo aj molice.

U paradajok pravidelne vylamujeme zahusťujúce listy a spodné výhony. Tie ale vylamujeme iba u kolíkových odrôd, u kričkových odrôd tieto výhony prinášajú úrodu, tam ich ponecháme. Pravidelne prihnojujeme, ako je to uvedené vyššie. Dôkladne chránime porast proti plesni zemiakovej, ktorá dokáže za vhodných podmienok rýchlo zlikvidovať celé rastliny. Môžeme použiť aj prírodné prípravky. Začínáme už preventívnymi postrekmi (Polyversum alebo rôzne bylinné výluhy, posilňujúce kondíciu rastlín). Tie aplikujeme po každom daždi. Prípadne použijeme chemické postreky v počiatočných štádiách ochorenia a aj v období zvýšeného infekčného tlaku (vlhké a teplé počasie, bezvetrie). Odmenou nám bude zelenina, s chuťou neporovnateľne lepšou, ako je to u zeleniny z hypermarketov.

Teplé a vlhké počasie tiež podporuje množenie škodcov. Posledné roky

nám obrovské škody spôsobuje, doslova invázia zavlečeného slizniaka španielskeho. Ten sa k nám pravdepodobne dostal spolu so šalátmi z hypermarketov, ktoré boli privezené zo Španielska. Nemá tu žiaľ prirodzeného predátora, preto sa lavínovite šíri v našich záhradách a dokáže aj behom jednej noci zlikvidovať alebo vážne poškodiť všetky rastliny na hriadke. Jeho populáciu dokážu trochu regulovať iba kačice, napríklad Bežec indický, ale aj sliepky a jašterice. Ale aj tak ostáva bremeno boja s ním predovšetkým na nás záhradkárov. Ak v záhrade ešte nemáme príliš početnú populáciu, tak môžeme úspešne použiť biologický prípravok s parazitickými hlísticami Nemaslug. Prášok so zárodkami hlístic rozpustíme podľa pokynov vo vode a polejeme miesta, kde sa slizniaci najviac vyskytujú. Hlístice po aplikácii napadajú slizniakov v pôde, spôsobujú ich úhyn a keďže sú to kanibali, tak požerom uhynutých jedincov sa šíria ďalej.

Pri premnoženom slizniakovi pomôže buď iba ručný zber, ideálne skoro ráno, alebo večer, prípadne po daždi, alebo jeho rozsekávanie ostrým predmetom, napríklad ostrým plechom pripevneným na konci palice. Inak ostáva použiť iba chemické prostriedky v podobe granúl ako Slimex, Metarex apod. Tie rozhadzujeme v okolí hriadiok. Mne sa osvedčila metóda za použitia piva – pri hriadičkách a v miestach ich veľkého výskytu zakopem na úroveň pôdy kelímky od pomazánok, vhodím do nich zopár granuliek a zalejem trochou piva. Aróma piva ich neskutočne priťahuje a slizniaci po požití piva rýchlo hynú. Náplň pravidelne obmieňame podľa potreby. Síce sa ich asi už tak skoro nezbavíme, no umožní nám to dopestovať dostatok zeleniny bez veľkých strát.

Ing. Ján Gajdoš

SEPAROVAŤ NESTAČÍ

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, koľko odpadu dokáže vytvoriť jediný človek za deň? A čo za jeden celý rok? Priemerný Slovák vyprodukuje 330kg komunálneho odpadu ročne a len 8% z neho recykluje. Ruku na srdce, komu sa občas naozaj nechce separovať a všetko zaradom hádže do koša? Chyba však nie je v nás, ale v spôsobe života, aký vedíme. Stali sme sa obeťami masového konzumu. Najdostupnejšími obchodmi sa stali supermarkety, ktoré nás doslova naučili, že každá potravina potrebuje svoj vlastný plastový obal. Ale je to naozaj potrebné? Škoda, že sa príroda nevie sama brániť pred pohromou, ktorú na ňu valíme a nezakričí: „Hej človek, prestaň ma konečne ničiť, zasypávať plastmi a devastovať chemickou kozmetikou, pesticídmi, či chemikáliami z čistiacich prostriedkov. Myslíš, že takto ma uchováš pre budúce generácie?“

V prvom rade vieme obmedziť, minimalizovať alebo úplne vylúčiť chemikálie z nášho života. Kde sa vytratilo čistenie našich starých mám, ktoré to dokonalou zvládali jablčným octom, jedlou sódou, citrónom alebo soľou? V skutočnosti je to nielen

ekologickejší spôsob, ale aj lacnejší. Na reklamách v televízií zarába výrobca produktu, nie my. Dokedy plánujeme veriť, že im vlastne ide o naše dobro? Chemikálie neublížujú len prírode, ale aj nám ľuďom a vašim deťom. Niektoré z chemických zlúčenín obsiahnutých v kozmetike a čistiacich prostriedkoch spôsobujú rakovinu, ekzémy a rôzne iné kožné a populačné choroby. Ale keď ten šampón s Barbie princeznou vyzerá tak nevinne a maličká sa z neho teší... Stojí to za to, že zapredávame svoje vlastné zdravie? Koža je predsa najväčší ľudský orgán.

A čo to neskutočné množstvo obalov, ktorými sa obklopujeme každý deň? Naozaj potrebujú banány svoje vlastné jednorázové vrečko? Zbavme sa zlovykov. Tá uhorka vyzerá chutne aj bez plastovej fólie. A ak už musíme použiť vrečko, prečo si neušitiť vlastné, látkové, trvalo udržateľné. Je toľko možností a ľudí, ktorí sa špecializujú práve na predaj alebo ich výrobu. Dokonca existujú aj obchody, ktoré sa špecializujú na bezobalový predaj potravín. Jedným sa môžu pyšiť hneď vo vedľajšom okrese v Humennom. V Špajze majú široký výber potravín od strukovín, cez soľ, koreniny, múky, ba dokonca aj sladké a slané maškrtky. Princíp je jednoduchý, donesieš si vlastnú nádobu a do nej si navážiš potravinu, akú chceš. Netreba hovoriť, že konečná suma vychádza lacnejšie. V supermarketoch totižto platíš vždy aj za obal. V takýchto obchodoch dokonca zistíš, že ani šampón nepotrebuje obal, alebo má papierový, ktorý ľahšie recykluješ. Väčšinou sú to práve tuhé šampóny vyrobené z organických surovín, šetriacich prírodu aj naše zdravie.

Nakupujeme lokálne, podporujeme malých podnikateľov, pestujeme vlastnú zeleninu/ovocie a vyhýbajme sa obalom, a chemikáliám. Nekračajme slepo v dave a vedzme, že každý náš krok má vo svete význam. Poďakujte sa nám príroda a aj naše zdravie.

Petra Karľová

ZBER ODPADU

Zber **objemného** (veľkorozmerného) odpadu sa v našej obci najbližšie uskutoční:

14. 05. 2021; 13. 08. 2021 a 12. 11. 2021.

Objemný odpad je odpad, ktorý sa svojimi rozmermi nezmestí do klasickej nádoby na odpad a neobsahuje nebezpečné látky.

Do objemného odpadu patrí:

Nábytok, kuchynská linka, starý riad, dvere, doska alebo foršňa, umývadlo, vaňa, toaletná misa, vodovodná batéria, radiátor ústredného kúrenia, koberec, podlahová krytina, kufror, sud, detský kočík, bicykel a podobne (veci domáceho vybavenia).

Do objemného odpadu nepatrí:

Elektroodpad (sporáky, televízory, chladničky, elektronáradie, počítače) autobatérie, pneumatiky, okná, okenné rámy, strešné trámy a žiaden stavebný odpad.

Zber elektroodpadu v našej obci uskutočňuje spoločnosť Fúra s.r.o. spolu s kovovými obalmi na základe harmonogramu zberu:

01. 06. 2021; 07.10. 2021, 13.12. 2021 a taktiež spoločnosť H+EKO spol. s r. o. Presný termín zberu elektroodpadu spoločnosťou H+EKO bude vopred ohlásený obecným rozhlasom.

Žiadame občanov, aby pri zbere objemného odpadu v obci vykladali len ten odpad, ktorý patrí do tejto kategórie odpadu!!!

Ďakujeme za pochopenie.

Dosčítavanie obyvateľov

Rozhodnutím predsedu štatistického úradu Slovenskej republiky bolo stanovené **dosčítavanie obyvateľov** na zabezpečenie asistovaného sčítania pre celé územie Slovenskej republiky na obdobie **od 3.5.2021 do nedele 13.6.2021.**

Služby asistovaného sčítania budú poskytované povinným osobám, ktoré sa doteraz nesčítali:

- v kontaktnom mieste s pomocou stacionárneho asistenta alebo bez pomoci stacionárneho asistenta
- na mieste, kde sa povinná osoba zdržiava, s pomocou mobilného asistenta sčítania

Kontaktné miesto v Belej nad Cirochou:

Obecný úrad – Osloboditeľov 535/33 Belá nad Cirochou

Prevádzkové hodiny kontaktného miesta:

v čase úradných hodín obecného úradu

Telefónny kontakt na kontaktné miesto – 057/768 31 36

Ak ide o osoby so zdravotným postihnutím, seniorov alebo digitálne vylúčené osoby, tieto môžu telefonicky požiadať o asistenciu mobilného asistenta. O mobilného asistenta budú mať možnosť obyvatelia požiadať telefonicky na Obecnom úrade v Belej nad Cirochou (057/768 31 36) alebo call centrum (02/20 92 49 19 a 02/22 11 99 99).

Mobilný asistent navštívi obyvateľa v dohodnutom čase a sčíta ho pomocou tabletu. Každý asistent sa musí preukázať preukazom sčítacieho asistenta. Prosíme o dodržiavanie aktuálnych protiepidemiologických opatrení.

OBEČNÁ MATRIKA INFORMUJE

V MESIACI MAREC A APRÍL NÁS OPUSTILI

Marec:

Daniel Burik nar. 2001

Blažena Buriková, rod. Balogová nar. 1972

Jozef Burik nar. 1950

Ing. Jozef Dunaj nar. 1957

Apríl:

Emília Savkaničová, rod. Čižmárová nar. 1956

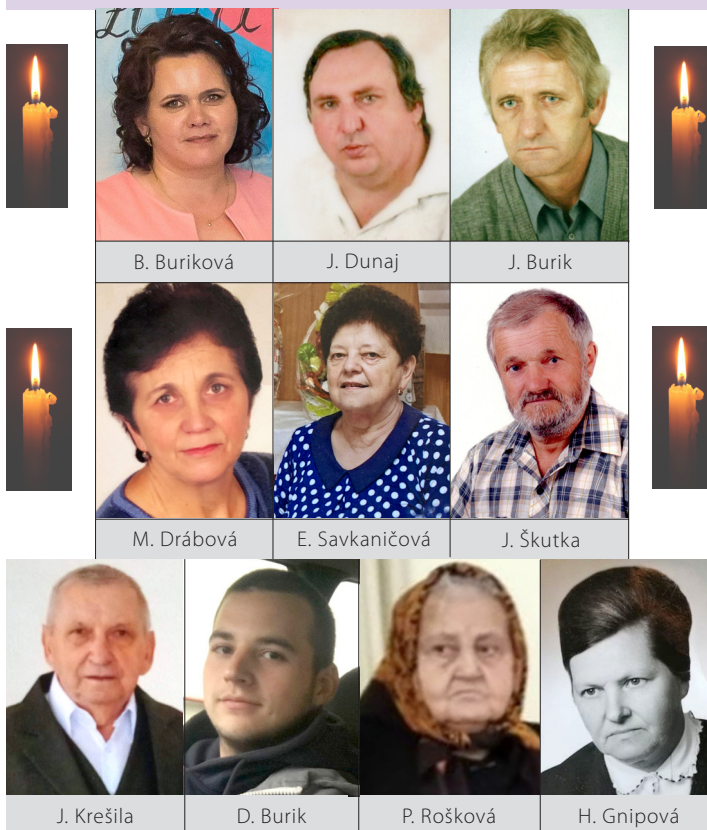
Pavlna Rošková, rod. Gnipová nar. 1938

Helena Gnipová, rod. Hafincová nar. 1937

Monika Drabová, rod. Lelková nar. 1950

Jozef Krešila nar. 1939

Jozef Škutka nar. 1948

Zber komunálneho a separovaného odpadu rok 2021

KOMUNÁLNY ODPAD

SEKTOR 1 - štvrťky: 14.1., 28.1., 11.2., 25.2., 11.3., 25.3., 8.4., 22.4., 6.5., 20.5., 3.6., 17.6., 1.7., 15.7., 29.7., 12.8., 26.8., 9.9., 23.9., 7.10., 21.10., 4.11., 18.11., 2.12., 16.12., 30.12.,

SEKTOR 2 - piatky: 1.1., 15.1., 29.1., 12.2., 26.2., 12.3., 26.3., 9.4., 23.4., 7.5., 21.5., 4.6., 18.6., 2.7., 16.7., 30.7., 13.8., 27.8., 10.9., 24.9., 8.10., 22.10., 5.11., 19.11., 3.12., 17.12., 31.12.,

Celo obecný zber:

SKLO – 15.2., 6.5., 21.7., 6.10., 30.11.,

ZMIEŠANÉ PLASTY a PET FLAŠE – 18.1., 12.2., 10.3., 8.4., 4.5., 22.6., 16.7., 12.8., 8.9., 1.10., 23.11., 16.12.

ELEKTRO ODPAD, KOVOVÉ OBALY – 16.2., 1.6., 7.10., 13.12.,

PAPIER, VKM (TETRAPAKY) – 14.1., 14.4., 15.7., 12.10.,

8. mája 1945 – bola podpísaná bezpodmienečná kapitulácia Nemecka
9. mája 1945 – kapitulácia nadobudla platnosť: 2. svetová vojna v Európe oficiálne skončila

ŠPORT

Z KRONIKY FUTBALU NA POKRAČOVANIE...

1951 – 2021, 70 ROKOV FUTBALU V NAŠEJ OBCI

V minulom čísle sme uverejnili prvú časť zápiskov od bývalého tajomníka TJ Slovan Belá nad Cirochou Pavla Gnipa, týkajúcich sa histórie budovania základov futbalu v našej obci. V tomto čísle sa vraciame znova o pár rôčkov späť a načierame do histórie, mapujúc tak nadšenie a zapálenie našich predchodcov, na ktorých mnohých dnes už iba spomínáme...

...Prvým bodom novozvoleného TJ bolo ihrisko. Návrh padol na lúku „Francovú“, pri železničnom moste, do doby, kedy sa vyvlastní a vybuduje nové futbalové ihrisko na pozemkoch Štátnych lesov, neďaleko Hájovne. V tom istom roku, najmä za pomoci s. (pre tých mladších – súdruha, tradičné oslovenie verejného činiteľa za čias komunizmu) Olexu, vyvlastnili sa spomínané pozemky, vyrovnali, zasiali trávou, aby sa na budúci rok v jeseni mohli hrať majstrovské zápasy.

Výbor TJ DŠO Sokol (vtedajší názov nášho TJ Slovan) požiadal v roku 1951 OV ČSTV v Snine o schválenie TJ, zároveň podal prihlášku do súťaže pre prvý ročník 1951/52. Prvé majstrovské zápasy sa hrali na neupravenom ihrisku pri železničnom moste.

V lete 1951 zavítalo do Sniny mužstvo z najzápadnejšie cípu Československej republiky SK AŠ, s ktorým mal okres Snina Družbu.

Predseda TJ s. Olexa dohodol s futbalistami Ašu priateľský futbalový zápas s našimi futbalistami. Stretnutie sa uskutočnilo a po exhibičnej hre zvíťazili hostia vysoko 11:0. Trénerom a kapitánom mužstva bol vtedy Jozef Chocholik (už nebhý), ktorý prišiel zo Sniny, kde už predtým hral majstrovské futbalové zápasy.

V prvom ročníku 1951/52 v okrese Snina hrali tieto mužstvá: Sokol Belá nad Cir., Spartak Snina B, Sokol Dlhé nad Cir., Sokol Stakčín, Sokol Pčolinné, Sokol Klenová, Sokol Ublá, Sokol Ulič a Sokol Veľká Poľana (už vystahovaná obec, kvôli výstavbe VN Starina). Pamätný pre beľanských fanúšikov je hlavne prvý derby zápas medzi Sokol Belá nad Cir. a Sokol Dlhé nad Cir. Zápas skončil vysokým víťazstvom našich futbalistov v pomere 9:0...

Pokračovanie nabudúce...

Zo zápiskov Pavla Drába pripravil PhDr. Peter Karľa

FUTBALOVÝ KLUB SK AŠ 1950 – 1951

NEUVERITEĽNÉ SA STALO SKUTOČNOSŤOU

Dočkali sme sa a po dlhšej dobe sa znovu vrátíme k súťažiam v stolnom tenise, aj keď iba na najvyššej úrovni, v rámci celoslovenských súťaží. Bude sa dohrávať Extraliga žien a uskutočnia sa aj Majstrovstvá Slovenska jednotlivcov v mládežníckych kategóriách. Majstrovstvá budú prebiehať za dodržania prísnych protipandemických opatrení. Extraliga dorastencov a nižšie regionálne súťaže sa zrušili.

A čo sa týka nášho stolnotenisového oddielu ŠK Orion, chceme sa zúčastniť okrem Extraligy aj Medzinárodného turnaja mládežníkov v Rakúskom Linzi, v dňoch 21-24.5.2021.

Nakoľko uplynula dosť dlhá doba bez športovania, musíme sa znova pustiť do prípravy a pomaly sa zbavovať pohodlnosti, ktorá nielen nás, počas obdobia koronakrízy, ovládla.

Janko Dráb – predseda ŠK Orion Belá nad Cirochou

Kalendár domácich podujatí do 30. 6. 2021:

- 21.5.2021 - Kvalifikácia na M SR jednotlivcov, dorast, hala SSTZ - U18
- 22.-23.5.2021 - M SR jednotlivcov, dorast, hala SSTZ - U18
- 28.-30.5.2021 - Majstrovstvá SR družstiev mužov, hala SSTZ
- 4.6.2021 - Kvalifikácia na M SR jednotlivcov, staršie žiactvo, STC ŠKST Bratislava - U15
- 5.-6.6.2021 - M SR jednotlivcov, st. žiactvo, STC ŠKST Bratislava - U15
- 12.-13.6.2021 - Majstrovstvá SR družstiev žien, STC ŠKST Bratislava
- 25.6.2021 - Kvalifikácia na M SR jednotlivcov, mladšie žiactvo, STC ŠKST Bratislava - U13
- 26.-27.6.2021 - M SR jednotlivcov, ml. žiactvo, STC ŠKST Bratislava - U13
- 9.7.2021 - Kvalifikácia na M SR jednotlivcov, najmladšie žiactvo - U11
- 10.-11.2021 - M SR jednotlivcov, najmladšie žiactvo - U11

Beľenske novinky (BN): nezávislý dvojmesačník obce Belá nad Cirochou v spolupráci s Komisiou PhDr. P. Karľa, PaedDr. M. Štutika, Ing. J. Špuntová a L. Burda.

obce Belá nad Cirochou a jej obyvateľov. Vydáva pre kultúru pri OZ Belá nad Cirochou. Redakčná rada: **BN** sú distribuované bezplatne v obci Belá nad Cirochou.